

Bruselj, 20. maj 2021
(OR. en)

8966/21

COHAFA 51
DEVGEN 100
ONU 50
COVID-19 215
COAFR 133
MOG 44
MAMA 85
COASI 70
COLAC 37
COJUR 11
PROCIV 61
RELEX 455

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 8725/21

Št. dok. Kom.: COM(2021) 110 final

Zadeva: Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu „Humanitarne dejavnosti EU: novi izzivi, enaka načela“
– sklepi Sveta (20. maj 2021)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu „Humanitarne dejavnosti EU: novi izzivi, enaka načela“, ki so bili sprejeti na 3795. seji Sveta 20. maja 2021.

**Sklepi Sveta
o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu
„Humanitarne dejavnosti EU: novi izzivi, enaka načela“**

1. Svet pozdravlja sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o humanitarnih dejavnostih EU, ki glede na čedalje večje humanitarne izzive po vsem svetu tako v smislu financiranja kot dostave pomoči prihaja ravno ob pravem času. Svet je zelo zaskrbljen zaradi izrednega porasta humanitarnih potreb, krčenja humanitarnega prostora in vse večje vrzeli v financiranju. Zaradi pandemije COVID-19 se še bistveno bolj čutijo posledice konfliktov, podnebnih sprememb, demografskih pritiskov, prisilnega razseljevanja, neuspešnega ali šibkega upravljanja ter vse številnejših kršitev mednarodnega humanitarnega prava. Zaradi vseh teh dejavnikov je prizadeto zlasti prebivalstvo v ranljivem položaju.
2. Svet ponovno potrjuje veljavnost in pomen Evropskega soglasja o humanitarni pomoči ter ponovno poudarja, da je izredno pomembno humanitarno pomoč EU zagotavljati v skladu s potrebami in humanitarnimi načeli človečnosti, nevtralnosti, nepristranskosti in neodvisnosti.
3. Svet opozarja, da imajo Združeni narodi bistveno vlogo pri usklajevanju odziva na humanitarne krize v duhu učinkovitega multilateralizma in partnerstev. Poudarja, da je potrebno tesno sodelovanje s ključnimi partnerji, v katero morajo biti vključene mednarodne in lokalne humanitarne nevladne organizacije in civilna družba, ter se zaveda pomena Mednarodnega gibanja rdečega križa in rdečega polmeseca pri spodbujanju in izvajanju načelnega humanitarnega odziva.

4. Svet poudarja, da je spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava predpogoj za uspešno in učinkovito humanitarno pomoč v oboroženih spopadih, lajšanje trpljenja prizadetega prebivalstva in njihovo večjo zaščito. Zato opozarja, da je treba spoštovanje in upoštevanje mednarodnega humanitarnega prava dosledno postavljati v središče zunanjega delovanja EU, kot je navedeno v smernicah EU o spodbujanju spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava, ter poskrbeti za zaščito civilistov in civilne infrastrukture, podpirati in spodbujati načelno humanitarno delovanje ter zaščititi humanitarni prostor. Svet nadalje poudarja, da je treba zagotoviti varen in neoviran dostop do prebivalstva v stiski ter poskrbeti za varnost in zaščito humanitarnih in zdravstvenih delavcev. Podpira nadaljnjo krepitev okvira za skladnost z mednarodnim humanitarnim pravom v skladu s sklepi Sveta o humanitarni pomoči in mednarodnem humanitarnem pravu, sprejetimi novembra 2019. Svet se zavzema za okrepitev prizadevanj, da bi po potrebi zagotovili učinkovito notranje in zunanje usklajevanje EU glede vprašanj mednarodnega humanitarnega prava, med drugim zaradi boljšega spremljanja kršitev mednarodnega humanitarnega prava in obsojanjem takšnih dejanj, kot na primer napadov na civiliste, humanitarne in zdravstvene delavce, zdravstvene ustanove in šole.
5. Svet poudarja, da si je nujno treba po vsem svetu še bolj prizadevati za znatno povečanje baze virov za humanitarne dejavnosti ter da je treba humanitarno pomoč učinkoviteje zagotavljati s sredstvi, ki so na razpolago. Svet spodbuja prizadevanja Komisije in držav članic za dodatna humanitarna sredstva, da bi EU ohranila vodilno vlogo med svetovnimi donatorji ter da bi bila delitev teh sredstev znotraj EU bolj trajnostna in uravnotežena. Svet potencialne in nove donatorje poziva, naj prispevajo na podlagi načel k humanitarnemu sistemu, ki ga usklajujejo ZN. Poleg tega poziva Komisijo in visokega predstavnika, naj se v dialogih z ustreznimi tretjimi državami dosledno zavzemata za podporo načelnemu humanitarnemu delovanju. Države članice in Komisijo spodbuja, naj okrepijo dialog s sistemom ZN glede prednostnega razvrščanja humanitarnih virov. Svet pozdravlja tudi prizadevanja držav članic in Komisije, da bi mednarodne finančne institucije in zasebni sektor spodbudile k dodatnemu financiranju, utemeljenem na načelih, tudi z inovativnimi pristopi financiranja na podlagi načela „ne škoduj“.

6. Svet podpira uporabo večletnih in prožnih ureditev financiranja s humanitarnimi partnerji. Pozdravlja zavezo Komisije, da bo spodbujala ta prizadevanja in poudarja, da je pomembno zagotoviti kakovostno financiranje v skladu z „velikim dogovorom“. Svet spodbuja humanitarne organizacije k nadaljnji uporabi inovativnih rešitev in digitalnih orodij, da bi bil njihov odziv še bolj učinkovit in uspešen. Poleg tega potrjuje, da mora biti upravljanje podatkov v humanitarnem okviru odgovorno in etično ter v skladu z načelom „ne škoduj“, kar velja tudi za primere uporabe digitalnih rešitev za humanitarno pomoč.
7. Svet poudarja, da je treba še bolj podpreti lokalne in nacionalne akterje ter se zavedati njihovega znanja in izkušenj, saj gre za tiste, ki so na terenu že pred nastopom izrednih razmer, med njimi in po njihovem prenehanju. Ponovno opozarja, da je treba usklajeno ocenjevati potrebe, ki upoštevajo zmogljivosti teh lokalnih akterjev. Svet poziva k večjim naložbam v lokalne nevladne organizacije, tudi lokalne organizacije, ki jih vodijo ženske, in organizacije za pravice žensk, ter k spodbujanju pravičnih praks v partnerstvih. Poudarja, da je treba, kadar koli je to ustrezno, utrditi nacionalne strukture, mreže in institucije za odzivanje, med drugim tudi nevladne organizacije, verske in dobrodelne organizacije ter njihove partnerje. Poleg tega opozarja na pomen agende za lokalizacijo kot sredstva, ki lahko izboljša dostop ljudi do pravočasnih in ustreznih storitev, namenjenih potrebam prebivalstva v nastajajočih, dolgotrajnih in pozabljenih krizah.

8. Svet je zelo zaskrbljen zaradi posledic podnebnih sprememb za humanitarne dejavnosti ter pozdravlja delo, opravljeno na področju preventivnega humanitarnega ukrepanja, in poziva k njegovi razširitvi. Potrjuje potrebo po oceni in analizi tveganja, da bi lahko humanitarne dejavnosti potekale na podlagi informacij, ta ocena in analiza pa bi sistematično dopolnjevali pristop na podlagi potreb. Podpora podnebnim in okoljskim dejavnostim ter akterjem ob upoštevanju povezanosti humanitarnih, razvojnih in mirovniških vidikov, je bistvena za krepitev odpornosti ranljivih skupnosti v skladu z novo strategijo EU za prilagajanje podnebnim spremembam. Svet odločno podpira cilj sporočila, da se odziv na negativne učinke podnebnih sprememb in degradacije okolja vključi v oblikovanje in dostavo humanitarne pomoči, pa tudi zavezo glede podpore prizadevanjem humanitarnih partnerjev za zmanjšanje njihovega okoljskega odtisa.
9. Svet potrjuje potrebo po doslednejšem in učinkovitejšem izvajanju in operacionalizaciji pristopa povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom. Poudarja, da morajo različni zadevni akterji delovati usklajeno in v skladu s svojimi mandati in cilji ter pri zagotavljanju humanitarne pomoči v celoti spoštovati humanitarna načela. Cilj tega pristopa je preseči kratkoročne ukrepe in stopiti na pot dolgoročnega razvoja ter spodbujati trajne rešitve, ki obravnavajo temeljne vzroke konfliktov in dolgotrajnih kriz. Svet spodbuja skupne analize o potrebah in ranljivostih ter po potrebi skupno načrtovanje lastnih politik in ukrepov EU. Svet potrjuje pomen pristopa, ki upošteva nevarnost konfliktov, da zunanja pomoč ne bi podžgala konfliktov in kriz. Agenda EU za napredek pri povezovanju mora med drugim temeljiti na izkušnjah in spoznanjih iz pilotnih držav v okviru pristopa povezave ter jih razširjati.

10. Svet pozdravlja vodilno vlogo Komisije pri vključevanju izobraževanja (zlasti izobraževanja deklet) v izrednih razmerah kot dela pristopa povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom. Svet poudarja svojo zavezanost zagotavljanju okrepljenega financiranja za vključujoče vseživljenjsko učenje ter varnega, pravičnega in kakovostnega izobraževanja in usposabljanja na vseh ravneh v izrednih in kriznih razmerah v skladu s sklepi Sveta o izobraževanju v izrednih razmerah in dolgotrajnih krizah, sprejetimi novembra 2018. Svet pozdravlja tudi zavezo Komisije, da bo še naprej razvijala tematske politike na področjih, kot so zdravje, zaščita, spol, invalidnost, hrana in prehrana (vključno s šolsko prehrano), zatočišča, voda, sanitarna oskrba in higiena, pripravljenost na nesreče in zmanjševanje tveganja, ter načine dostave pomoči. Svet poleg tega pozdravlja vključitev duševnega zdravja in psihosocialne podpore in blaginje v Sporočilo in spodbuja vse humanitarne akterje EU, naj te dejavnike strukturno vključijo v svoje načrtovanje.
11. Svet poudarja, da so v središču humanitarnih dejavnosti EU ljudje in da je zavezan izpolnjevanju potreb ter varstvu pravic in dostojanstva oseb, ki so jih prizadeli konflikti in humanitarne krize. Pristop, usmerjen v ljudi, pomeni upoštevanje specifičnih skupin, ki se soočajo s povečanimi tveganji; med temi skupinami so ženske, otroci in mladina, starejši, pripadniki verskih in etničnih manjšin, invalidi, prisilno razseljene osebe in begunci. Svet poudarja, da je treba spodbujati smiselno in aktivno udeležbo prizadetih oseb pri sprejemanju odločitev, ki jih zadevajo. Svet poudarja, da je v okviru prisilnega razseljevanja nujno treba podpirati ljudi, pa najsi so vzroki za to razseljevanje naravnega ali človekega izvora. Svet poudarja, da mora mednarodna skupnost še naprej obravnavati temeljne vzroke razseljevanja in potrebe notranje razseljenih oseb in gostiteljskih skupnosti, pri tem pa si prizadevati za okrepitev ponujene zaščite in pomoči ter olajšati trajne rešitve.

12. Svet ponovno poudarja svojo zavezanost izpolnjevanju potreb in varstvu pravic žensk in deklet ter spodbujanja enakosti spolov in poziva vse humanitarne akterje, naj ta vidik vključijo v svoje ukrepe, kar je tudi v skladu z agendo o ženskah, miru in varnosti. Svet poudarja pomen izpolnjevanja potreb žensk, moških, deklet in fantov po zaščiti ter poziva Komisijo in države članice, naj si aktivno prizadevajo zmanjšati ranljivost in izpostavljenost tveganju, tudi s preprečevanjem in zmanjševanjem učinka spolnega nasilja, nasilja na podlagi spola, izkoriščanja in škodljivih praks.
13. EU ostaja zavezana zagovarjanju, varstvu in uveljavljanju vseh človekovih pravic ter doslednemu in učinkovitemu izvajanju Pekinških izhodišč za ukrepanje in akcijskega programa Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, pa tudi sklepnih dokumentov konferenc o njunem pregledu; v zvezi s tem bo še naprej dejavna tudi na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic. Ob upoštevanju tega znova potrjuje zavezanost zagovarjanju, varstvu in uveljavljanju pravice vsakega posameznika, da ima popoln nadzor nad vsem, kar je povezano z njegovo spolnostjo ter spolnim in reproduktivnim zdravjem, ter da o tem odloča svobodno in odgovorno, brez diskriminacije, prisile in nasilja. Poleg tega EU poudarja, da je potreben splošen dostop do kakovostnih in cenovno dostopnih celovitih informacij o spolnem in reproduktivnem zdravju, pa tudi do izobraževanja, vključno s celostno spolno vzgojo, in storitev zdravstvenega varstva.

14. Svet potrjuje, da bo preprečil in kadar to ni mogoče, čim bolj zmanjšal kakršne koli nenamerne negativne učinke omejevalnih ukrepov EU na načelno humanitarno delovanje. Svet ponovno poudarja, da so omejevalni ukrepi EU skladni z vsemi obveznostmi mednarodnega prava, zlasti mednarodnega prava o človekovih pravicah, mednarodnega humanitarnega prava in mednarodnega prava o beguncih. Poudarja pomen polnega spoštovanja humanitarnih načel in mednarodnega humanitarnega prava na področju politik sankcij EU, tudi z doslednim vključevanjem humanitarnih izjem v režime omejevalnih ukrepov EU, kjer je to ustrezno, in sicer z zagotavljanjem učinkovitega okvira za uporabo takih izjem s strani humanitarnih organizacij. Svet priznava potrebo po zagotavljanju dodatne praktične podpore in/ali smernic humanitarnim organizacijam v zvezi z njihovimi pravicami in odgovornostmi v okviru različnih režimov sankcij EU ter nadaljnjem spodbujanju dialoga med vsemi stranmi, vključenimi v humanitarno pomoč. Svet bo po potrebi razmislil o vključitvi resnih kršitev mednarodnega humanitarnega prava med razloge za uvrstitev na seznam v režime sankcij EU, hkrati pa preprečeval morebitne negativne učinke na humanitarne dejavnosti.
15. Svet spodbuja EU in države članice, naj okrepijo sodelovanje in usklajevanje na podlagi pristopa „Ekipa Evropa“, da se zagotovijo skupni in usklajeni rezultati z večjim učinkom, kar bo Evropi zagotovilo, da ostane vodilna partnerica. Svet v istem duhu pozdravlja predlog za razvoj zmogljivosti za evropski humanitarni odziv, da se okrepi prispevek EU k zapolnitvi vrzeli v humanitarnem odzivu na podlagi potreb, kar bo omogočilo hitro dostavo humanitarne pomoči z usklajevanjem in brez prekrivanja z obstoječimi mehanizmi. Spodbuja Komisijo naj se posvetuje z državami članicami, da bi vzpostavila in zagotovila dialog z ZN in ustreznimi humanitarnimi partnerji.
16. Svet podpira udeležbo in bistveno vlogo EU v humanitarni pomoči ter stalni dialog z njenimi državami članicami in humanitarnimi partnerji. Svet pozdravlja namero Komisije, da organizira evropski humanitarni forum za spodbujanje strateških razprav na visoki ravni o humanitarnih vprašanjih, ter trajen dialog s ključnimi partnerji v sistemu ZN, mednarodnih organizacijah, Mednarodnem gibanju rdečega križa in rdečega polmeseča, civilni družbi in drugih donatorjih.